

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

§. 1. Verus, & legitimus propositionis sensus ex ipsa mystici Ioannis nostri doctrina apertè demonstratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

Crebro siquidem euenit ut in ipsiusmet spiritualibus exercitijs, absque eo quod hoc in eorum sicutum sit potestate impuri sensualitatibus motus exurgant & sentiantur: & hoc interdum tunc sit, cum spiritus sublimem exercet orationem, vel certe penitentie ac Eucharistie Sacramentis vtitur. Qui motus cum non sint (ut dixi) in illorum potestate, ex una è tribus causis oriuntur. Primo loco huiusmodi commotiones (quanquam raro, & in hominibus debilis complexionis) à sensualitate, quia in rebus spiritualibus demulcerur natura, interdum promanare solet: cum enim spiritus sensusque sensualitate illa fruantur, refecione seu recreatione illa qualibet etiam hominis pars, secundum proportionem & proprietatem suam, ad delectationem prouocatur; Tunc enim spiritus, qui est superior pars, ad oblectandum & se Deo recreandum excitatur, sensualitas vero, qua inferior est portio, ad sensibilem suavitatem & delectationem permouetur: non enim nouit illa alto delectationis modo frui, unde accidere potest, animam secundum spiritum in oratione Deo esse intentam; ex alia vero parte secundum sensum, rebelliones ac commotiones sensuales passione, non absque gravi sua renitentia & naufragia, experiri.

§. I.

Vetus, & legitimus propositionis sensus ex ipsa Mysticis N. IO ANNIS doctrina aperte demonstratur.

PRO elucidatione, & vera intelligentia huius propositionis, & ut manifestè constet quantum à turpibus erroribus hæreticorum, qui Illuminati dicuntur, re vera distet, solum est necessarium ipsa propositionis verba attendere, ac perpendere. Et enim nequaquam in eis assentit Mysticus, ac purissimus noster Doctor, quod prædicti hæretici turpiter afferebant, scilicet motus, ac delectationes turpes; & in honestas possedit, & cum libero consensu voluntatis à personis spiritualibus amplecti, & desiderari, ac intendi, eo quod ex redundantia spiritus eas dimanare afferebant. Huius namque pestiferi, & turpissimi erroris oppositum expresse docet in hac propositione Venerabilis noster IOANNES, siquidem assentit huiusmodi sensualitatis motus, quos aliquando personæ spirituales orationi incumbentes patiuntur, non esse in eorum libera potestate, atque adeò nequaquam liberos, sed merè naturales; illi vero hæretici assentunt esse liberos, & cum consensu voluntatis: præterea docet IOANNES noster huiusmodi motus contingere, Non absque grani anime renitentia, ipsi vero affirman ab ipsa anima libenter amplecti, imò & desiderari, ac intendi: tandem Mysticus noster Doctor assentit huiusmodi motus originis natura debilitate, & infirmitate; prædicti vero hæretici ex ipso spiritu originis affirmant, & ideo manifestè constat non minus diuina IOANNIS nostri doctrinam à prædicto errore, quam lucem a tenebris, nulloque, vel apparenti prætextu posse, sine manifesta calumnia, tam turpem errorem Angelico truci viro tribui.

Vnde legitimus, & securissimus huius propositionis sensus est, quē ipsa verba satis exprimit, scilicet quod aliquando cum mens circa rerum spiritualium contemplationem, & delectationem est occupata, simul inferior hominis pars, non quidem per se ex vi spiritus, seu affectionis spiritualis, sed merè concomitantem, & per accidentis occasione aliqua ex delectatione circa res spirituales per accidens & remote

B.
Johannis
a Cruce

Opera
mystica
NIT
124

156

ELVCIDATIO THEOLOGICA

'esumpta, patitur motus aliquos turpes, & inhonestos prorenentes ex ipsius natura, leu partiis inferioris debilitate, absq; ylo consentiu voluntatis, in cuius potestate non est tunc predictos motus evitare, imo potius ipsa voluntate renente, & magna eius dispergencia eos patitur, quod ad evitandam molestiam anxietatem & afflictionem sanctorum mentium, quae huiusmodi res inuitate patiuntur, & ad eas inquietantur, adnotare, & docere conuenientissimum fuit.

§. II.

Ratione, & experientia propositionis doctrinalis comprobatur:

4. **A**d hunc ergo sensum, quem ipsa clare exprimit, intellectu haec propositione rectissima proculdubio est, constatq; cum experientia, sepe enim audiimus personas aliquas spirituales vitam perfectissimam, atque purissimam agentes sicut non sint magna verecundia se in oratione, vel contemplatione, ac rerum spiritualium delectatione huiusmodi turpibus motibus, ac delectationibus sensualibus, relinquent voluntate, imo, & cum magis animi molestia, & dolore in inferiori parte afficit. Tamen ratione philosophica quam indicat sapientissimus Magister Basilius Legionensis in Defensorio supra citato propositione 18. Etenim certum est, quod magna aliqua letitia, vel tristitia ipsius animi propter cōiunctionem eius ad corpus vel occasionaliter causa transmutationis corporalis secundum calorem, vel frigus, quae transmutrationem per accidens habet ad praeceptum animae affectum, per se tamen ordinatur ad aliquem actum appetitus sensitivum, quā doctrina experte docet D. Th. q. 26. de verit. art. 10. in corpore, vbi sic habet: Secundum naturam ordinem propter colligentiam virium anima in una essentia, & anima, & corporis in uno esse, composit, virus superiori, & inferiores, & etiam corpus, & anima in unum in se insinuant, quod in aliquo eorum superabundat, & inde est, quod ex apprehensione anime transmutatur corpus secundum calorem, & frigus, & quandoque usque ad sanitatem, & agitudinem, & usque ad mortem, & 1. 2. q. 22. art. 2. ad 3. sic inquiens. Est autem, & alia naturalis transmutatio organi prout organum transmutatur, quantum ad suam naturalem dispositionem, puta, quod calefit, aut infrigidatur, & alio simili modo transmutatur, & huius transmutatio per accidens se habet ad actum apprehensum, sed ad actum appetitus sensitivus per se ordinatur huiusmodi transmutatio. Vnde in definitionem motum appetitiu partium materialiter ponitur aliqua naturalis transmutatio organi, sicut dicitur, quod ira est accensio sanguinis circa cor, &c. Ulterius supponendum est huiusmodi transmutationem corporalem debere proportionari affectioni animae à qua occasionaliter, & per accidens dimanat, vnde sicut ex timore, vel tristitia oriuntur frigescatio, & constrictio per quam porti corporis constringuntur, vt docet D. Thom. citata q. 26. de veritate art. 3. in corpore, ita ē contra examore, delectatione, & gaudio ipsius animae, oriuntur etiam modo dicta calor, liquefactio, & dilatatio organi corporalis, per quam porti corporis dilatantur, vt docet idem D. Thom. 1. 2. q. 28. art. 3. experientia que ipsa comprobatur.

5. Ex dictis ergo deducitur ratio eius, quod dicebamus, cum enim examore, & delectatione